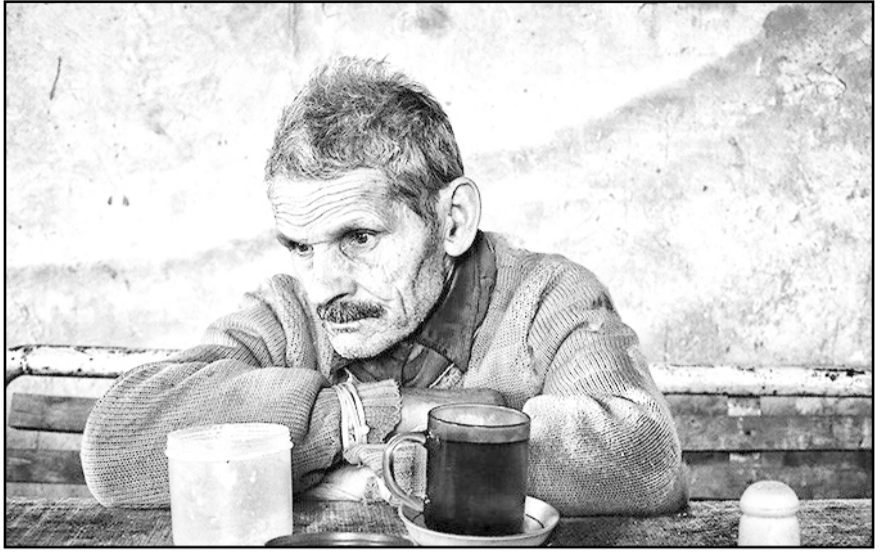

بازخوانی ریشه‌های آنچه تامین اجتماعی را زمین گیر کرد

اجرای نسخه بدلی دولت رفاه

نسرین هزاره مقدم

الف- اجرای سیاست‌های نئولیبرالی و آزادسازی‌های گسترده: با افزایش گستره خروج از شمول قانون کار، منابع ورودی تامین اجتماعی کم شد. خروج مناطق آزاد و ویژه اقتصادی از شمول قانون کار در دهه ۷۰، سرآغاز راهی بود که بیمه به عنوان اصل بدیهی اشتغال را در سطح وسیعی زیر سوال برد. بعد از آن، خروج کارگاه‌های کوچک از شمول قانون کار، رواج کارگاه‌های غیرقانونی یا به اصطلاح زیرپله‌ای و در نهایت ضعف بازرسی، تعداد بیمه‌شده‌گان تامین اجتماعی را به نسبت جمعیت جویای کار کاهش داد و باعث کاستی گرفتن منابع ورودی تامین اجتماعی شد، در حالی که خروجی‌های سازمان رو به افزایش بود. ناصر آقاچری، فعال کارگری مناطق آزاد به تاثیر مخرب سیاست‌های تبدیلی در بحران تامین اجتماعی اشاره می‌کند و می‌گوید: وقتی هیچ‌ایزای برای فشار بر کارفرما نباشد تا مجبور شود ۳۰ درصد دستمزد کارگران که مربوط به بیمه است را به صندوق تامین اجتماعی بپردازد، راه‌های گریز هر روز پرتر در می‌شوند و چالش تامین اجتماعی عمیق‌تر.

ب- عدم پابندی دولت به تعهدات مالی و استتکاف از پرداخت بدهی‌های انباشته: دولت تا امروز بیش از ۱۸۰ هزار میلیارد تومان به صندوق تامین اجتماعی بدهکار است. البته سازمان برنامه و بودجه فقط ۶۹ هزار میلیارد از این بدهی را قبول دارد و در لایحه بودجه ۹۸، فقط پرداخت ۵۰ هزار میلیارد تومان آن تقبل شده است!

عباس اورنگ، کارشناس رفاه و تامین اجتماعی می‌گوید: سازمان برنامه و بودجه با محاسباتی که در رابطه با میزان بدهی خود به تامین اجتماعی انجام داده و با میزانی که برای پرداخت، تقبل کرده، در حق تامین اجتماعی، یک کم‌لطفی چشمگیر روا داشته است. او به این کم‌لطفی عظیم، نحوه پرداخت نامناسب رami افزایش بدهی می‌گیرد که پرداخت تهاتری یا رد دیون یا دادن خانه‌های

طبق اصل ۲۹ قانون اساسی، وظیفه دولت است که از مردم حمایت بیمه‌ای کند و این بار نباید بر دوش کارگران بیفتد. علی دهقان کیا، رئیس کانون بازنشستگان تامین اجتماعی در این رابطه می‌گوید: دولت ۲۶ گروه از بیمه‌شدگان را به تامین اجتماعی تحویل کرده که اینها ماهانه، ۲۳۰۰ میلیارد تومان هزینه برای تامین اجتماعی دارند در حالی که بر اساس قانون، پرداخت حق بیمه اینها بر عهده دولت است. او این تحویل‌های ناخوانده را عامل مهمی در بروز بحران در تامین اجتماعی می‌داند و معتقد است این سیاست‌های تحمیلی در صورت استمرار، ورشکستگی سازمان را به دنبال خواهد داشت.

د- برداشت از قسک صندوق‌ها: دولت‌ها هر زمان پول کم آورده‌اند، از قسک صندوق‌های بازنشستگی برداشت کرده‌اند. برای نمونه این اتفاق در سال‌های جنگ رخ داد. رئیس‌جمهور هم سال گذشته در مجلس اعلام کرد: «پادش بخیر روز گاری که صندوق‌ها سرپا بودند و می‌شدد از آنها برای حل مشکلات برداشت کرد». این نگاه به صندوق‌های بازنشستگی و تصور فلک‌گونه از آنها، خود عامل دیگری است که منابع صندوق‌ها را تحلیل می‌برد.

اما بهتر است راه‌حل‌های پیشنهادی دولت را بررسی کنیم؛ یعنی اصلاحات پارامتریک و خصوصی‌سازی شستا. برای واخوانی این راه‌حل‌ها به سراغ دو کارشناس می‌رویم: علیرضا حیدری، فعال کارگری و کارشناس روابط کار و فرسید یزدانی، کارشناس رفاه و تامین اجتماعی.

ج- سیاست‌های رفاهی پوپولیستی: «دولت رفاه» پارادایمی است که دولت‌ها به خصوص از دولت‌نهم به بعد، تصدیقات وفاداری به آن را داشته‌اند. احمدی‌نژاد ادعا می‌کرد که قصد دارد به همه مردم خدمات رفاهی ارائه دهد و پول نفت را سر سفره‌ها بیاورد. او در این مسیر پوپولیستی، از راهکارهایی بهره گرفت که به ضرر کارگران و فرودستان تمام شد. بارانه پرداز به همگان بدون تمایز گذاری، به اتلاف شدید منابع ریالی کشور بدون حصول فرزندایی انجامید و پس از آن، تعهد دولت به بیمه کردن گروه‌های خاص مانند رانندگان و قالیبافان، از جیب کارگران برداشت شد. مجلس و دولت با گذاشتن بار مالی اضافی بر دوش تامین اجتماعی، سعی کردند اقشار مختلف را بیمه کنند، غافل از اینکه

اصلاً مبنای قانونی و حقوقی ندارد. وقتی دولت به جای بدهی خود، شرکت‌ها و بنگاه‌ها را به تامین اجتماعی واگذار کرده، چطور می‌خواهد برای سرنوشت این اموال تصمیم‌گیری کند و آنها را به «غیر» واگذار کند؟! اینکه دارایی‌های غیرنقد را بهینه‌سازی کنیم و سرمایه‌های کارگران را به سمت ارزش افزوده بیشتر حرکت دهیم، کار درستی است اما اگر بخواهیم این اموال را بفروشیم یا به کسی واگذار کنیم، به هیچ وجه صحیح نیست.

میلیون‌ها بازنشسته تامین اجتماعی در تله فقر گرفتارند

وی در رابطه با طرح اصلاحات پارامتریک می‌گوید: صندوق‌ها سه دوره تولد، بلوغ و میرایی دارند. سیاست‌گذار برای جلوگیری از ورطه مرحله میرایی، باید در چارچوب پارامترهای تاثیرگذار، تصمیم‌گیری کند. در این مرحله، وقتی پارامترها تغییر می‌کنند، اصلاحات لازم است. برای مثال، وقتی سال ۵۴ قانون تامین اجتماعی را نوشتند، سن امید به زندگی ۵۶ سال بود اما الان این مولفه، ۷۶ سال است. پس یک پارامتر تاثیرگذار تغییر کرده است. تغییر این پارامترها، معادلات ورودی و خروجی را عوض می‌کند و لذا نیازمند اصلاحات می‌شود. اما اصلاحات باید با اجماع شرکای اجتماعی انجام شود. در این اصلاحات، باید بر اساس اولویت حقوق ذینفعان اصلی یعنی کارگران عمل کرد، یعنی نباید کارگران از خدمات درمائی، بیمه‌های رفاهی محروم شوند. آن هم در شرایطی که بسیاری از مشکلات فعلی صندوق، ناشی از تعهداتی است که مجلس و دولت به تامین اجتماعی تحویل کرده است.

خصوصی‌سازی شستا، مبنای قانونی و حقوقی ندارد

علیرضا حیدری در رابطه با خصوصی‌سازی شستا می‌گوید: خصوصی‌سازی شستا کلامی معناتست چرا که خود شستاد قابل‌اصل ۴۴ قانون اساسی، بنگاه‌ها را تحویل گرفته است. تامین اجتماعی نهاد عمومی غیردولتی است و مفهوم این جمله آن است که اموال و دارایی‌های تامین اجتماعی، متعلق به دولت نیست که بتوان آنها را بر اساس اصل ۴۴ خصوصی‌سازی کرد. چطور می‌خواهند بخش خصوصی را «خصوصی‌سازی» کنند؟! این عبارت خودنیزاز مندابهازم دادی‌وارانه توضیحات است لذا بحث خصوصی‌سازی شستا،

تأمین اجتماعی در سال ۸۳ با تصویب قانون نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی که نفوذ و سیطره دولت را بر سازمان گسترش داد، باعث تعمیق وزایایی مشکلات شد. مجلس‌ها توجه ندارند که مشکلات فعلی تامین اجتماعی، ناشی از ساختار ناکارآمد فعلی این سازمان است و متأسفانه کسی متوجه نیست که اگر کان اصلی تامین اجتماعی و مدیریت آن، همگی تحت سیطره دولت هستند، سازمان‌ها و کارگران به ضررهای بی‌سستی که این سازمان خورده. در این اوضاع، راه‌حل

مجموعه نظام مدبریتی، تامین اجتماعی را به اینجا کشانده و اگر اصلاحات پارامتریک همین امروز انجام شود و سن و سابقه بازنشستگی افزایش یابد، با این چارچوب مدبریتی، نهایت سه یا چهار سال بحران به عقب می‌افتد و بعد از آن، دوباره بروز می‌کند

اصلی، احیای سه‌جانبه‌گرایی است. یک و نیم دهه است که تامین اجتماعی در حال رنج‌بردن از عوارض دولتی شدن است. شروع اصلاحات باید احیای ساختار سه‌جانبه‌بازگردد. نداشتن استقلال سازمان باشد، فرسید یزدانی نیز در ارتباط با دوراه‌حل پیشنهادی می‌گوید: معضلی که همیشه وجود داشته و هنوز هم هست، موقت‌نگری دولت‌هاست. دولت‌ها همیشه دنبال این هستند که دوره خودشان را بدون بحران بگذرانند و فکر عواقب بعدی تصمیمات خود نیستند در حالی که دولت‌ها باید آتی‌نگر باشند و مسئولیت عواقب تصمیمات خود را بپذیرند. رئیس‌جمهور هم فکر می‌کند که دوره خود را بگذراند و فرد دیگری مهم نیست. اتفاقی برای تامین اجتماعی می‌افتد.

خصوصی‌سازی شستا مضحک است

او خصوصی‌سازی شستا را مضحک توصیف می‌کند و می‌گوید: خصوصی‌سازی در همه عرصه‌ها شکست خورده و ناموفق بوده. اما در عرصه تامین اجتماعی، غیراصولی، غیرفنی و صحبت از اصلاحات، پذیرفتنی است اما اینکه این اصلاحات چگونه باشد، محل دعواست. اصلاحات نباید با کاستن از حقوق خود بازنشستگان، مصداق گرفتن از فقر و نادان به فقر باشد. معتقدم باید یک دیالوگ اجتماعی گسترده در مورد چگونگی اصلاحات ایجاد شود تا بهترین، کارآترین و عادلانه‌ترین اصلاحات ممکن صورت پذیرد.

شروع اصلاحات، بازگرداندن استقلال تامین اجتماعی است

حیدری می‌افزاید: تغییر ساختار تامین اجتماعی در سال ۸۳ با تصویب قانون نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی که نفوذ و سیطره دولت را بر سازمان گسترش داد، باعث تعمیق وزایایی مشکلات شد. مجلس‌ها توجه ندارند که مشکلات فعلی تامین اجتماعی، ناشی از ساختار ناکارآمد فعلی این سازمان است و متأسفانه کسی متوجه نیست که اگر کان اصلی تامین اجتماعی و مدیریت آن، همگی تحت سیطره دولت هستند، سازمان‌ها و کارگران به ضررهای بی‌سستی که این سازمان خورده. در این اوضاع، راه‌حل

اخبار کارگری

علیرضا محبوب: **قدرشناسی از کارگران، پاسخ به مطالبات آنان است**

رئیس فراکسیون کارگری مجلس با اشاره به بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با کارگران گفت: من از ابتدا و انتهای سخنان ایشان به این نتیجه رسیدم که قدرشناسی از کارگران یک قدرشناسی عملیاتی و در چارچوب عمل به خواسته و مطالبات کارگری است. علیرضا محبوب در گفت‌وگو با ایسنا گفت: بنده از نزدیک بیانات مقام معظم رهبری را شنیدم. شخص ایشان در این شرایط دشوار، یک نگاه پیشرو نسبت به مسأله کارگری و کارگران دارند. ایشان به سه محور اصلی امنیت شغلی، احترام کارگران و اصل معیشت و کار از این عزیزان پرداختند.

محبوب با تاکید بر قدرشناسی از کارگران گفت: منظور ایشان از قدرشناسی کارگران مبارزه با واردات اضافی و ایجاد میدان اشتغال برای کارگران است. قدرشناسی از کارگران در واقع ایجاد امنیت شغلی برای آنهاست. موضوع معیشت خاستگاه اساسی مسائل کارگری است. اگر به این محورهای اساسی به خوبی پاسخ داده شود، خود کارگر در کم می‌کند که قدر او دانسته شده است.

رئیس فراکسیون کارگری مجلس تاکید کرد: اگر مقام معظم رهبری هم به این مسائل تاکید نمی‌کردند، باید این اتفاقات می‌افتاد و قدر کارگران دانسته می‌شد. حال که ایشان به این مسائل تاکید کردند، بر همه واجب شد که به حل این مسائل بپردازند.

این عضو کمیسیون اجتماعی مجلس در پاسخ به این پرسش که مجلس چه قدر در عمل به این قدرشناسی مصمم است؟ گفت: در این مورد نظرات متعددی وجود دارد. اگر دوستان ما به همه مواردی که مقام معظم رهبری فرمودند توجه کنند مسائل کارگری به راحتی حل می‌شود. ما باید حواسمان باشد که مسئولین مربوطه توجه‌شان به اساس موضوع جلب شود. اساس موضوع هم یعنی توجه به قرار دادهای موقت و توجه به معیشت و مزد کارگران. لذا باید قوانین مشخص نوشته شده و بودجه‌های مشخص تخصیص یابد. در این صورت است که نظارت خود به خود حاصل خواهد شد. در صورت بر طرف شدن مشکلات کارگران، بسیاری از فواصل میان دولت و کارفرمایان با کارگر بر طرف خواهد شد.

ادامه بلا تکلیفی درباره حق مسکن کارگران

نایب رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران با اشاره به بلا تکلیفی کارفرمایان در عدم ابلاغ مصوبه حق مسکن کارگران، تصریح کرد: با توجه به تصویب مصوبه در کمیسیون اقتصادی دولت، افزایش کمک هزینه مسکن قطعی است و باید در قیاس حقوقی کارگران اعمال شود. ابوالفضل فتح‌اللهی به ایسنا گفت: سال گذشته شورای عالی کار حق مسکن کارگران را افزایش داد که از ۴۰ هزار تومان به ۱۰۰ هزار تومان رسید. وزارت کار هم این مصوبه را به دولت ارسال کرد چون این افزایش باید به تأیید و تصویب هیأت وزیران برسد تا قابلیت اجرا پیدا کند. برابر آخرین خبرها، کمیسیون اقتصادی دولت مصوبه را تأیید کرده و تنها امضای وزرا باقی مانده تا در هیأت وزیران تصویب شود.

وی گفت: در حال حاضر کارفرمایان به دلیل عدم ابلاغ مصوبه در بلا تکلیفی به سر می‌برند و امیدواریم هر چه سریع‌تر هیأت وزیران مصوبه را تأیید کند. به گفته فتح‌اللهی، با توجه به آنکه کمیسیون اقتصادی دولت این مصوبه را به تصویب رسانده، افزایش کمک هزینه مسکن قطعی است و هیچ نگرانی خاطرگی در این خصوص وجود ندارد و به دنبال تأیید نهایی هیأت وزیران این افزایش و معوقه آن از ماه آینده در حقوق کارگران اعمال می‌شود. این مقام مسئول کارگری با اشاره به افزایش سرسام‌آور هزینه‌های مسکن و اجاره‌بها در کلان‌شهرها گفت: ۱۰۰ هزار تومان کمک هزینه مسکن رقمی نیست که بتواند هزینه‌های مسکن کارگران را پوشش دهد ولی افزایش آن بعد از چند سال قابل توجه است چون تا قبل از این حق مسکن ۴۰ هزار تومان بود.

طبقه آرمان‌گرا که مطالبه‌گر عزت ملی هستند، نتیجه رفتارهای ظالمانه‌ای است که عزت نفس مارانسانه، رفته‌اماعفال است به آن نمی‌دهیم. ربیعی با بیان اینکه نظام بیمه‌بیکاری باید

طبقه آرمان‌گرا که مطالبه‌گر عزت ملی هستند، نتیجه رفتارهای ظالمانه‌ای است که عزت نفس مارانسانه، رفته‌اماعفال است به آن نمی‌دهیم. ربیعی با بیان اینکه نظام بیمه‌بیکاری باید

طبقه آرمان‌گرا که مطالبه‌گر عزت ملی هستند، نتیجه رفتارهای ظالمانه‌ای است که عزت نفس مارانسانه، رفته‌اماعفال است به آن نمی‌دهیم. ربیعی با بیان اینکه نظام بیمه‌بیکاری باید

طبقه آرمان‌گرا که مطالبه‌گر عزت ملی هستند، نتیجه رفتارهای ظالمانه‌ای است که عزت نفس مارانسانه، رفته‌اماعفال است به آن نمی‌دهیم. ربیعی با بیان اینکه نظام بیمه‌بیکاری باید

طبقه آرمان‌گرا که مطالبه‌گر عزت ملی هستند، نتیجه رفتارهای ظالمانه‌ای است که عزت نفس مارانسانه، رفته‌اماعفال است به آن نمی‌دهیم. ربیعی با بیان اینکه نظام بیمه‌بیکاری باید

خبر

وزیر پیشین تعاون، کار و رفاه اجتماعی:

توسعه مشاغل خود، راه‌حل جلوگیری از بیکاری کارگران است

وزیر پیشین تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه تحریم‌های ظالمانه آمریکا علیه ایران بر زندگی مزدگیران ثابت تاثیر دارد و بیشترین فشار را به آنها تحمیل می‌کند، گفت: اشتغال و جلوگیری از بیکاری کارگران با توسعه مشاغل خرد ممکن است. علی ربیعی عصر پنجشنبه در نشست تشکل‌های جامعه کارگری یزد که به مناسبت هفته کار و کارگر برگزار شد، اظهار داشت: این هفته نمادین فرصتی برای مروری دوباره در مجموعه مسائل و مشکلات جامعه کارگری است که سالانه تکرار می‌شود. وی افزود: در شرایط تحریم برای حفظ اشتغال و ایجاد مشاغل جدید باید به سمت توسعه اشتغال

خرد برویم و درآمدهای افراد را افزایش دهیم که صندوق کار آفرینی امید در این مسیر نگاه و اقدامات خوبی دارد. رئیس هیأت مدیره صندوق کار آفرینی امید با بیان اینکه تلاش‌های برای کاهش مشکلات کارگری ادامه دارد و مسئولان و تشکل‌ها به دنبال کاهش دغدغه‌های این قشر هستند، اضافه کرد: در پیچ و خم سختی‌های امروز مشکلات گذشته کارگری به نوعی فراموش شده است. ربیعی با بیان اینکه بعد از پیروزی انقلاب و با حمایت‌های امام راحل روز کارگر به نیکی گرمی داشته شد، گفت: جریان کارگری در کشور ریشه‌دار و طولانی است و سعی کرد که با انقلاب اسلامی همراه باشد. معتمد کارگران